

Selvstyrets bekendtgørelse nr. xx af xx. xxx 2020 om kommunernes og Selvstyrets regnskaber

I medfør af § 36, § 42, stk. 3 og § 45, stk. 2 i Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber fastsættes følgende bestemmelser:

Kapitel 1

Regnskabernes formål

§ 1. Kommunernes og Selvstyrets regnskaber skal bidrage til en sikker og effektiv økonomistyring og dataadministration på alle niveauer i den offentlige forvaltning.

Stk. 2. Dataadministrationen skal tilvejebringe valide og relevante oplysninger til brug for løbende intern regnskabsopfølgning, økonomisk planlægning, styring og kontrol, periodiske regnskabsaflæggelser samt den årlige udfærdigelse af kommunernes og landskassens regnskaber, herunder årsrapporter.

Kapitel 2

Definitioner

§ 2. I denne bekendtgørelse forstås ved en enhed:

- 1) En forvaltning inden for et Naalakkersuisoq område, hvis ledelse er budget- og økonomiansvarlig for en eller flere hovedkonti på bevillingslovene inden for ressortområdet og eventuelle fællesparagraffer på bevillingslovene.
- 2) En kommune.
- 3) Selvejende institutioner og fonde, der er optaget med en driftsbevilling på bevillingslove eller kommunernes årsbudgetter.
- 4) Kommunale fællesskaber m.v.
- 5) Virksomheder, foreninger, fonde mv., som Naalakkersuisut i medfør af § 1, stk. 2, i Inatsisartutlov om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber har bestemt skal omfattes af bekendtgørelsen.

Kapitel 3

Selvstyret

Departementet for Finanser

§ 3. Departementet for Finanser giver anvisninger for opstilling af landskassens regnskaber.

Stk. 2. Departementet for Finanser godkender det fælles regulativ, udarbejdet af økonomistyrelsen.

Stk. 3. Departementet for Finanser kan fastsætte regler om anvendelse og godkendelse af perioderegnskaber i Selvstyret.

Økonomistyrelsen

§ 4. Økonomistyrelsen er ansvarlig for at tilrettelægge rammerne for den økonomiske styring og den dertil knyttede dataadministration indenfor Naalakkersuisuts områder. Økonomistyrelsen er ansvarlig for, at der etableres interne kontroller, der forebygger, forhindre eller opdager misbrug af offentlige midler samt væsentlige fejl i datagrundlaget for den økonomiske styring.

Stk. 2. Økonomistyrelsen fører kontrol med overholdelsen af regler og retningslinjer for den økonomiske styring og dataadministrationen for alle områder under Naalakkersuisut.

§ 5. Økonomistyrelsen udarbejder et fælles regulativ, der beskriver rammerne for den økonomiske styring samt dataadministrationens tilrettelæggelse i Selvstyret og de dertil knyttede ansvars- og kompetenceregler.

Stk. 2. Økonomistyrelsen udsender retningslinjer for udarbejdelse af interne instrukser i Selvstyret.

§ 6. Økonomistyrelsen forestår opstillingen af landskassens regnskab.

Stk. 2. Økonomistyrelsen stiller likviditet til rådighed for enhederne under Selvstyret.

Stk. 3. Økonomistyrelsen træffer afgørelse om, hvilke enheder under Selvstyret der kan have selvstændige bankkonti og fastlægger rammerne for disse bankkonti.

Enheder under Selvstyret

§ 7. Enheder under Selvstyret er inden for deres områder ansvarlige for at tilrettelægge dataadministrationen, forretningsgange og interne kontroller, der sikrer tilstrækkelige registreringer til grundlag for udarbejdelse af regnskaber og øvrig rapportering.

Stk. 2. Efter aftale med økonomistyrelsen bestemmer enheden antallet af regnskabsførende sektioner og disses kompetence og opgaver i forhold til økonomiske dispositioner, herunder hvilke der skal have selvstændig kasseforvaltning samt størrelsen af beholdningerne i de enkelte kasser, herunder kontantkasser.

Stk. 3. Enheden skal sikre, at de enkelte regnskabsførende sektioner har en sådan størrelse, at de kan gennemføre en forsvarlig dataadministration m.v.

Stk. 4. Hvis dette ikke er muligt, skal enheden på anden måde sikre, at der kan gennemføres en forsvarlig dataadministration.

§ 8. Regnskabsførende sektioner under Selvstyret skal udarbejde og ajourføre en intern instruks.

Stk. 2. En intern instruks skal beskrive:

- 1) Forretningsområde.
- 2) Opdeling på underenheder.
- 3) Hvilke finanslovskonto, der henhører under de enkelte enheder.
- 4) Hvem der har kompetence til at disponere over bevillingerne.

5) Hovedelementerne i enhedens interne kontrol og risikostyring.

Stk. 3. Instruksen skal godkendes af enhedens ledelse og af intern revision.

Kapitel 4

Kommunerne

§ 9. Økonomiudvalget er ansvarlig for at tilrettelægge rammerne for den økonomiske styring og den dertil knyttede dataadministration inden for kommunen.

Stk. 2. Økonomiudvalget er ansvarlig for, at der etableres interne kontroller, der forebygger, forhindre eller opdager misbrug af offentlige midler samt væsentlige fejl i datagrundlaget for den økonomiske styring.

Stk. 3. Økonomiudvalget fører kontrol med overholdelse af regler og retningslinjer for den økonomiske styring og dataadministration i kommunen.

§ 10. Økonomiudvalget udarbejder et fælles regulativ, der beskriver rammerne for den økonomiske styring samt dataadministrationens tilrettelæggelse i kommunen og de dertil knyttede ansvars- og kompetenceregler.

Stk. 2. Regulativet skal godkendes af kommunalbestyrelsen.

§ 11. Økonomiudvalget bestemmer, hvilke afdelinger og institutioner, der skal føre selvstændigt regnskab, og disses kompetence og opgaver i forhold til økonomiske dispositioner.

§ 12. Økonomiudvalget er ansvarlig for forvaltningen af kommunens finansielle aktiver og forpligtelser.

Stk. 2. Spørgsmål vedrørende pantsætning af en kommunes aktiver i relation til låntagning mv., henhører ligeledes under økonomiudvalget.

Stk. 3. Økonomiudvalget træffer afgørelse om, hvilke afdelinger og institutioner, der kan trække på kommunens centrale bankkonti og hvilke der kan have selvstændige bankkonti og fastlægger rammerne for disse bankkonti.

Stk. 4. Økonomiudvalget forestår opstillingen af kommunens regnskaber efter anvisninger fra kommunalbestyrelsen.

Kommunale anlægs- og renoveringsfonde

§ 13. Hver kommune har mulighed for at oprette en anlægs- og renoveringsfond efter reglerne i § 12 til § 14.

§ 14. Anlægs- og renoveringsfonden er en budget- og regnskabsteknisk fond, som indgår i kommunens kasse.

Stk. 2. I Anlægs- og renoveringsfonden indtægtsføres kommunens anlægsbevillinger. Dette gælder også anlægsbevillinger, som senere er godkendt af kommunalbestyrelsen.

Stk. 3. Anlægsprojekternes udgifter udgiftsføres i Anlægs- og renoveringsfonden.

Stk. 4. Betalingsforskydninger mellem finansårene udlignes i Anlægs- og renoveringsfonden.

Stk. 5. Mindre udgifter på det enkelte anlægsprojekts bevilgede totaludgift tilbageføres til kommunens kasse, når projektet er afsluttet.

§ 15. Kommunalbestyrelsen fastsætter budget- og bevillingsmæssige bestemmelser for Anlægs- og renoveringsfondens virksomhed.

§ 16. Økonomiudvalget forestår den løbende administration af Anlægs- og renoveringsfonden og udarbejder en årlig redegørelse til kommunalbestyrelsen om Anlægs- og renoveringsfondens aktivitet, herunder en separat status for henholdsvis nye projekter, igangværende projekter og afsluttede eller aflyste projekter.

Stk. 2. Redegørelsen opdeles på anlægsprojekter og renoveringsprojekter.

Kapitel 5

Systemanvendelse

§ 17. Dataadministration skal i størst muligt omfang foregå digitalt med brug af færrest mulige ressourcer og mest mulig automatisering.

§ 18. Tilslutning af enheder omfattet af § 2, nr. 3-5 til fælles IT-systemer kan kun ske efter godkendelse fra økonomistyrelsen eller kommunens økonomiudvalg.

Kapitel 6

Krav til regnskabsføringen

§ 19. Regnskabsåret følger finansåret.

Bevillingsregnskab

§ 20. Enheder skal føre et bevillingsregnskab. Regnskabet skal omfatte enhedens bevillinger, udgifter og indtægter.

Dispositionsregnskab

§ 21. Registreringer skal tilrettelægges således, at der kan foretages en beløbsmæssig opgørelse af indgåede aftaler og påtagne forpligtelser, der forpligter enheden fremadrettet og kan medføre udgifter eller indtægter i løbende eller kommende finansår.

Stk. 2. Der skal føres dispositionsregnskab i tilknytning til projektregnskaber, herunder anlægsprojekter, når disse har en bruttobevilling på mere end 5 mio. kr.

Stk. 3. Økonomistyrelsen kan pålægge enheder i Selvstyret at udarbejde et dispositionsregnskab på særlige områder.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan pålægge afdelinger og institutioner i kommunen at udarbejde et dispositionsregnskab på særlige områder.

Regnskabsmæssig registrering

§ 22. Den regnskabsmæssige registrering skal tilrettelægges således, at alle registreringer kan følges til regnskaber, regnskabsmæssige opgørelser eller opstillinger, der skal udarbejdes til eksternt brug. Tallene heri skal kunne opløses i de registreringer, hvoraf disse er sammensat (transaktionssporet).

Stk. 2. Enhver regnskabsmæssig registrering skal kunne dokumenteres ved bilag, der kan dokumentere registreringens rigtighed (kontrolsporet). Bilag skal som grundlag for registreringen være godkendt af hertil bemyndigede personer.

Stk. 3. Registreringen skal tilrettelægges og udføres således, at regnskabsmaterialet ikke ødelægges, bortskaffes eller forvanskes, ligesom det skal sikres mod fejl og misbrug.

Stk. 4. Registrering skal ske i overensstemmelse med årsbudgettet eller bevillingslovene og foretages i henhold til kommunernes og Selvstyrets fælles kontoplan.

Stk. 5. Registreringerne skal henvide til de tilhørende bilag og indeholde oplysninger, der gør det muligt at bestemme den enkelte registrerings tidsmæssige placering i bogføringen.

§ 23. Registreringerne skal omfatte indtrufne økonomiske hændelser, der er af betydning for eller en konsekvens af enhedens aktivitet. De økonomiske hændelser skal registreres nøjagtigt og snarest muligt efter, at hændelserne er indtruffet og en økonomisk opgørelse kan finde sted.

Stk. 2. Registreringerne skal som minimum omfatte:

- 1) Betalingstransaktioner i form af ind- og udbetalinger.
- 2) Indtægtstransaktioner i form af driftsindtægter, anlægsindtægter, skatter og afgifter samt overførselsindtægter mv.
- 3) Udgiftstransaktioner i form af driftsudgifter, anlægsudgifter og overførselsudgifter mv.
- 4) Hensættelser til tab på udlån og tilgodehavender.
- 5) Aktiver i form af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver samt omsætningsaktiver, herunder aktiver som ikke er kommunale midler eller selvstyre midler, men for hvis forvaltning og tilstedeværelse henholdsvis kommunen eller Selvstyret er ansvarlig.
- 6) Passiver i form af hensatte forpligtelser og kort- og langfristede gældsforpligtelser, herunder passiver som ikke er kommunale midler eller selvstyremidler, men for hvis forvaltning og tilstedeværelse henholdsvis kommunen eller Selvstyret er ansvarlig.
- 7) Afgivne tilsagn og eventualforpligtelser, der kan få udgifts- eller indtægtsvirkning i et kommende finansår.

Stk. 3. Ved bilag forstås enhver nødvendig dokumentation for transaktioner, der registreres i bogføringen, uanset om dokumentationen findes på et elektronisk medie, mikrofilm, papir

eller andet medie. Ved eksterne bilag forstås dokumentation, der hidrører fra andre end enheden. Øvrige bilag, herunder beregninger og andre opgørelser, der dokumenterer registreringens rigtighed, anses som interne. Er der udstedt eksternt bilag, skal dette benyttes. Bilag skal indeholde de for registreringen nødvendige oplysninger, herunder tydeligt angive transaktionsdato og beløb.

Stk. 4. Rettes regnskabsmateriale, skal såvel det oprindelige indhold som indholdet af ændringen tydeligt fremgå af materialet.

Periodisering af indtægter og udgifter

§ 24. Udgifter og indtægter, hidrørende fra levering af varer til eller fra kommunerne og Selvstyret, skal registreres ved risikoens overgang, uanset i hvilket land, købet foretages.

Stk. 2. Udgifter og indtægter, hidrørende fra levering af tjenesteydelser til eller fra kommunerne og Selvstyret, skal registreres i takt med den faktiske levering, uanset betalingstidspunkt.

Stk. 3. I tilfælde, hvor udgifter og indtægter ikke hidrører fra levering af varer og tjenesteydelser, skal registreringen ske, så snart beløbet kan opgøres og senest på betalingstidspunktet.

Stk. 4. Såfremt størrelsen af et betydeligt krav mod kommunerne eller Selvstyret, opstået i et finansår, ikke kan opgøres endeligt inden den afsluttende regnskabsaflæggelse, bør registreringen ske på en udgiftskonto i regnskabet for det pågældende finansår på grundlag af et skøn, og således at korrektion af beløbet foretages i det finansår, hvor kravet kan opgøres endeligt.

Stk. 5. Transaktioner i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter transaktionsdagens kurs.

Stk. 6. I Selvstyret indtægtsføres indtægter fra og tilbagebetalinger vedrørende skatter og afgifter på følgende tidspunkter:

- 1) Personskatter indtægtsføres i det finansår redegørelserne modtages fra arbejdsgivere.
Redegørelser som vedrører det forgående års regnskab medregnes dog til det foregående finansår, når redegørelsen modtages senest 31. januar i året efter finansåret.
- 2) B-skatter og selskabsskatter medregnes i det år ligningen afsluttes.
- 3) Udbytteskatter medregnes i det finansår indberetningerne modtages. Refusion af udbytteskat medregnes i det år udbetalingerne foretages.
- 4) Afgifter medregnes i det finansår afgiftsanmeldelserne modtages fra de afgiftspligtige.
Afgiftsanmeldelser som vedrører det forgående års regnskab medregnes dog til det foregående finansår, når anmeldelserne modtages inden 31. januar i året efter finansåret.
Afgiftsanmeldelser vedrørende ressourceafgift på grønlandsk fiskeri som vedrører det forgående års regnskab medregnes dog til det foregående finansår, når anmeldelserne modtages inden 15. februar i året efter finansåret.
- 5) Skattestyrelsens efterfølgende reguleringer af de i nr. 1 til nr. 4 nævnte skatter og afgifter medregnes i det finansår, hvori reguleringen foretages.

Kapitel 7

Aflæggelse af regnskab

Krav til årsrapporten

§ 25. Årsregnskabet skal udarbejdes under hensyntagen til tilgodehavender, forudbetalte og skyldige beløb m.v., så regnskabet giver et retvisende billede af indtægter og udgifter i det pågældende finansår samt af aktiver og passiver ved finansårets udløb.

Stk. 2. Årsrapporten skal som minimum indeholde:

- 1) Ledelsespåtegning.
- 2) Revisionspåtegning.
- 3) Ledelsesberetning.
- 4) Bevillingsafregning.
- 5) Årsregnskab.

Stk. 3. Ledelsespåtegningen skal omfatte en erklæring om:

- 1) At årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende.
- 2) At de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.
- 3) At der er etableret forretningsgange, der sikrer en hensigtsmæssig økonomisk styring af de midler og ved driften af de enheder, der er omfattet af årsrapporten.

Stk. 4. Ledelsesberetningen skal indeholde en redegørelse for enhedens formål og aktivitetsområder, herunder for væsentlige indsatser og resultater. Ledelsesberetningen skal som minimum indeholde en redegørelse for de enkelte politikområder i henhold til den fællesoffentlige kontoplan formålsniveau 1.

Stk. 5. Bevillingsafregningen skal vises med en specifikation svarende til finansloven eller årsbudgettet. Bevillingsafregningen skal som minimum omfatte en oversigt over de meddelte bevillinger i henhold til finansloven eller årsbudgettet samt det ajourførte budget sammenholdt med det realiserede forbrug.

Stk. 6. Årsregnskabet skal som minimum indeholde resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelser i overensstemmelse med opstillingerne i bilag 1-3.

Stk. 7. Årsregnskabet skal derud over indeholde relevante noter, der som minimum indeholder oplysninger om:

- 1) Sammensætningen af de enkelte poster i resultatopgørelse og balance på hovedposter.
- 2) Noten om personaleomkostninger skal indeholde oplysning om antal ansatte, antal årsværk, gennemsnitlig løn pr. årsværk.
- 3) Noteoplysning om ejendomme og anlæg.
- 4) Eventualforpligtelser.
- 5) Anvendt regnskabspraksis, herunder beskrivelser af eventuelle principper for måling af aktivitets- og ressourcedata.

Stk. 8. Årsrapporten skal indeholde den revisionspåtegning, som den udpegede revision har udarbejdet som konklusion på den udførte revision.

Stk. 9. I Selvstyret underskrives ledelsespåtegningen af Naalakkersuisoq for Finanser og lederen af Departement for Finanser.

Stk. 10. I kommunerne underskrives ledelsespåtegningen af økonomiudvalget og af den kommunale direktion.

Regnskabsgodkendelse

§ 26. Refererer en regnskabsførende sektion til en anden enhed, skal enhedens periode- og årsregnskaber både godkendes af enhedens ledelse og den enhed, hvortil enheden refererer.

Stk. 2. Godkendelse af et regnskab sker via en regnskabserklæring, hvori det oplyses:

- 1) Om regnskabet giver et retvisende billede af enhedens økonomiske dispositioner og transaktioner i perioden.
- 2) Om regnskabet indeholder alle de forvaltninger, afdelinger mv og delregnskaber, som enheden er ansvarlig for.
- 3) Om økonomiske dispositioner og transaktioner, der er omfattet af regnskabet, er forvaltet under skyldig økonomisk hensyntagen.
- 4) Om der inden for enhedens område er etableret forretningsgange og interne kontroller, som i videst muligt omfang sikrer, at de økonomiske dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Stk. 3. I regnskabserklæringen for et årsregnskab skal oplyses, om regnskabet giver et retvisende billede af den økonomiske situation ved finansårets udløb.

Kapitel 8

Særlige forvaltningsopgaver

Udbetalinger

§ 27. En enheds forretningsgange vedrørende udbetalinger skal sikre, at udbetalinger kun foretages i overensstemmelse med dispositioner, der er truffet af hertil bemyndigede personer og i overensstemmelse med givne bevillinger. Endvidere skal forretningsgangene sikre, at alle udbetalingsbilag kontrolleres, at der foretages en nøjagtig og fuldstændig regnskabsmæssig registrering af udgifter og betalinger, og at registrering og betaling sker i overensstemmelse med godkendte udbetalingsbilag.

Stk. 2. Forretningsgangene skal tilrettelægges således, at der etableres en personmæssig adskillelse mellem registreringen og betalingen. Hvis dette ikke er muligt, skal der optages særskilte bestemmelser herom i enhedens instruks med henblik på at sikre kontrol med betalingerne på anden måde.

Indbetalinger

§ 28. En enheds forretningsgange vedrørende indbetalinger skal sikre, at alle krav, der påregnes at medføre indbetalinger, dokumenteres tidligst muligt, at der sker en nøjagtig og fuldstændig regnskabsmæssig registrering af alle indtægter og indbetalinger, og at der føres kontrol med indbetalingernes korrekte og rettidige indgang.

Stk. 2. Enheder, der leverer varer og tjenesteydelser på kredit, skal fastsætte regler for kreditgivning.

Stk. 3. Enheder, der modtager værdipost, skal etablere en registrering af denne post som led i poståbningen samt sikre intern kontrol hermed.

Forvaltning af varebeholdninger

§ 29. Det påhviler enhederne at føre særskilte fortegnelser over varebeholdninger, med mindre beholdningerne er helt uvæsentlige. Registreringen skal ske på en sådan måde, at den er egnet som grundlag for kontrol med beholdningernes tilstedeværelse og forvaltningen af beholdningerne i øvrigt.

Stk. 2. Værdien af varebeholdningerne må ikke optages på beholdningskonti i enhedernes regnskaber, med mindre der er bevillingsmæssig hjemmel hertil.

Stk. 3. Varebeholdningerne bør ikke overstige, hvad der må anses for nødvendigt under hensyntagen til enhedernes uforstyrrede drift samt til forsvarlig indkøbs- og lagerøkonomi.

Værdipapirforvaltning

§ 30. Selvstyrets værdipapirbeholdninger administreres af Departementet for Finanser. Kommunernes værdipapirbeholdninger administreres af kommunalbestyrelserne.

Legatforvaltning

§ 31. Formuer tilhørende legater, der bestyres af Selvstyret eller kommunerne i henhold til fundats, optages i enhedernes regnskaber i overensstemmelse med den fælles kontoplan.

Stk. 2. Andre legater end de, der er nævnt i stk. 1 optages ikke i regnskabet.

Stk. 3. Udgifter i forbindelse med depotforvaltning m.v. er Selvstyret og kommunen uvedkommende.

Stk. 4. Hvor fundatsen er til hinder for at følge de foranstående regler, skal Departementet for Finanser og økonomiudvalget forhandle med legatets bestyrelse om ændring af fundatsen.

Forvaltning af andre aktiver

§ 32. Der skal føres fortegnelser over aktiver, hvad enten disse er anskaffet over enhedens drifts- og anlægsbudget eller overført vederlagsfrit fra andre enheder m.v. Fortegnelserne skal være forsynet med oplysninger om aktivernes anskaffelsesværdi og eventuelle forbedringsudgifter samt andre oplysninger, der er relevante for forvaltningen. Fortegnelsen skal omfatte:

- 1) Alle enkeltaktiver og sammenhængende aktiver med en værdi over 50.000 kr.
- 2) Privat anvendelige og let omsættelige aktiver såsom mobiltelefoner, tablets, bærbare computere, kameraer og lignende.
- 3) Kunstværker, historiske genstande eller lignende.

Stk. 2. Der skal periodisk føres kontrol med, at aktiverne ifølge stk. 1 er til stede, og at der sker en rimelig udnyttelse af disse samt at aktiverne er tilstrækkeligt sikret.

Kapitel 9

Opbevaring af regnskabsmateriale

§ 33. Det påhviler enheder at opbevare regnskabsmateriale på betryggende vis i 5 år efter udgangen af det finansår, materialet vedrører, med mindre en længere frist fremgår af anden lovgivning.

Stk. 2. Regnskabsmateriale skal opbevares i Grønland. Opbevaringen skal ske på en måde, som i hele opbevaringsperioden muliggør en selvstændig og entydig fremfindning af det pågældende regnskabsmateriale.

Stk. 3. Opbevares regnskabsmateriale på elektronisk medie, skal det uden bearbejdning, beregning eller tilpasning kunne udskrives i klarskrift.

Kapitel 10

Ikrafttræden

§ 34. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. april 2020 for finansår, der begynder 1. januar 2020 eller senere.

Stk. 2. Bestemmelsen i § 32, stk. 1 har virkning for aktiver anskaffet efter 1. januar 2021.

Stk. 3. Bestemmelserne i § 21, stk. 2 har virkning fra og med det finansår som følger efter at en enhed har taget det fælles offentlige regnskabssystem ”Prisme” i brug.

Stk. 4. Ved bekendtgørelsens ikrafttræden ophæves Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 8 af 27. februar 1995 om hjemmestyrets regnskabsvæsen m.v.